

ponímia menor una part molt més petita del que ells creuen i que, en tot cas, forneixen dades més subjectes a caució.

L'enquesta té lloc quasi sempre damunt un cim o pujol o un altre punt dominant, tot fent sovint un tomb circular, com sigui que la memòria visual és sempre molt més fecunda i que aquest procediment es presta menys a malentesos. Però, a la fi de l'enquesta, es procedia a un interrogatori per grups *semàntics* (fonts, rierols, estanys, cims, cases etc.), insistint, sobretot, en els accidents particulars més susceptibles d'esmunyir-se a la memòria visual (coves, gorgues, ermites, capelles annexes etc.), cosa que forneix sempre dades suplementàries. En fi, s'acaba demanant a l'enquestat una llista, tan extensa com ho permet el seu record, dels pobles i poblets dels voltants, propers o llunyans, i dels adjectius ètnics o malnoms amb què són coneguts els habitants de cadascun d'aquests pobles: no solament és sovint l'únic mitjà d'obtenir aquests adjectius interessants (que en el poble, generalment, hom afecta d'ignorar), sinó que ben sovint sorgeixen així moltes variants aberrants o arcaïques dels mateixos noms de lloc, variants que cadascú es guarda bé prou d'usar en parlar del seu propi poble, passant aquestes formes per bàrbares, antiquades, incorrectes o fins injurioses.

Atès el fet que la finalitat de l'*Onomasticon* és sobretot lingüística, no sempre és necessària una localització absolutament precisa de cada nom de lloc: i ens basta veure'l i situar-lo aproximadament en el pla municipal, cadastral o general. Aprofitàvem alhora el fet que els senyors Miró i Ribes són topògrafs per fer-los traçar un pla sumari del territori municipal on se situaven els noms més importants. Però també en les enquestes d'aquests auxiliars insistíem per damunt de tot en l'aspecte lingüístic de la replega; de manera que ells anotaven els noms sense signes diacrítics ni lletres fonètiques especials, però sí observant una grafia catalana completada, on es marcava indefectiblement l'accent tònic i algunes convencions especials precisant la pronúncia sense cap equívoc possible per a qualsevol que conegui un poc els parlars catalans; J. M. de Casacuberta va procedir igualment. I per la nostra banda ens hem servit d'una rigorosa notació fonètica.

Els auxiliars van rebre una formació especial; no tan sols foren ensinistrats en l'ús de la grafia especial, sinó també a anotar totes les particularitats sintàctiques, lèxiques o fonètiques desitjables; ús del nom amb article o sense, existència de variants individuals o momentànies, explicacions del testimoni sobre el sentit del mot etc. És clar que mai deixàrem d'anotar totes les particularitats semàntiques que podien aclarir l'origen del nom: situació de l'indret, color i estructura del terreny, noms dels antics propietaris coneguts etc. etc.

Un bon nombre de les nostres idees i de les experiències que vam adquirir durant els nostres treballs ja foren exposades en la nostra ressenya del *Rätisches Namenbuch*, de Planta i Schorta, a la «Revista de Filología His-